

החברותא

בס"ד ערב יום כפור תשפ"ב

החברותא בשאון פנימי לחברים גליון מס' 666

פנינים יקרים בעניני דיומא

איתא במדרש על ולקחתם ביום הראשון וכו' (ויקרא כג) ראשון לחשבון עוונות. האדם אינו אדון לעצמו ואין מחשבותיו בידו, הוא רוצה לחשב את חשבון הזה ובאה לו מחשבה אחרת של שמות וכדומה, אבל בר"ה ויוכ"פ שהאיש שב ותיקן את עצמו ונעשה ראשון לעצמו אז ראשון לחשבון עוונות. הוא מתחיל לחשב שכר עבירה למה מפני שהוא ראשון מחדש ואדון לעצמו. (דרך המלך להרה"ק מפיסצנה)

יצחק אמר לעשו צא השדה וצודה לי ציד כאשר אהבתי (בראשית כז) לכאורה כאלו ח"ו היה יצחק להוט אחרי מטעמים, וכשנודע לו שהיה יעקב אמר גם ברוך יהיה (שם כז) התוספת לשון גם משמע שברוך עוד אחר ובאמת הרי רק אותו בירך. אמנם יש רצון ויש תאוה האדם רוצה דבר מדברי העולם זהו רצון פנימי שימצא בזה חלקי נפשו הנפזרים. משא"כ אם נוהג את עצמו בדבר שלא לשם ה' אז חלק נפשו נתגשם ומרגיש תאוה גופנית. לכן צריך כל איש לבחון את עצמו להרגיש אם נמצא כבר בבחינה זכה יתיר. אחר ר"ה ויוכ"פ צריכים לשוב ולהתחיל למצא את נפשנו הנפזרה כדי לקיים ויתן לך אלקים וגם ברוך יהיה ששואבים רוח הקודש... (דרך המלך להרה"ק מפיסצנה)

בסוכות תשבו וכו' (ויקרא כג, מב) הנה מצינו שקראו חז"ל להיושב תחת הסכך שיושב בצל סוכה - צלא דמהמנותא (סוכה ב ע"א. זה"ק ת"ג קג) לכאורה לשון צל שייך באינו יושב תחת הדבר המוצל רק יושב קצת רחוק ממנו. רק הפירוש על דרך שאמרו חז"ל במדרש ה' צילך שכמו שכל תנועות שאדם עושה כן הצל שלו נראה בו כן כל מה שעושה האדם מעורר כן למעלה, כן לענינינו אפילו צל סוכה שנעשה בדמיון לדוגמת דבר אחר שייך בו לשון צל שהוא דמיון לסוכה עליונה. (זרע קודש)

למען ידעו דורותיכם (ויקרא כג, מג) ע"י מצות סוכה נמשך לאדם דעת לידע איך לעבדו יתברך שמו כמש"כ (דברי הימים א, כח) דע את אלקי אביך ועבדהו, שהדורות בעצמם בכל שנה ושנה יוצאים ממצרים - ממצר ים. (זרע קודש)

ולקחתם לכם ביום הראשון וכו' (ויקרא כג) ראשון לחשבון עוונות לכאורה אין להם ביאור, הנראה כי באמת נכון הדבר שבימים האלו מר"ה עד יום הכפורים כל אחד עניו פקחות לפי שכלו יהלל ולפי מדרגתו מפחד ה'. ואחר יוהכ"פ כשעוסקין במצוות סוכה לולב וצדקה בשמחה או נהפכין הזדונות לזכויות וממילא אז מונין כדי שיתהפכו לזכויות. וזהו פירוש ראשון כי יש בו מעלת המספר לחשבון העוונות להשפיע טובה וברכה כרצונו יתברך שמו. (קדושת לוי)

בענין שמיני עצרת תהי' לכם ובני ישראל נהגו לעשות שמחת תורה כדאיתא בזה"ק (רע"מ פנחס) כי בחג הסוכות הקב"ה מראה לבנ"י חיבה ואהבה יתירה וצריכין בנ"י על ידי זה להתקרב אליו. (שפת אמת) **במדרש** עה"פ סכותה בענן לך מעבור תפלה, שערי תפלה פעמים נעולה, שערי תשובה לעולם פתוחים כי תפלה הוא עפ"י עבודת האדם ועמידתו אבל תשובה הוא לזכות לנעם עליון למעלה מעבודת האדם בחינת סוכה. (שפת אמת)

ג' רגלים בכל לבבך בכל נפשך ובכל מאודך (דברים ה) בפסח נגאלו מיצה"ר ושבעות הרגשה בנפש, נפשי יצאה בדברו, ובסוכות מאודך צא מדירת קבע כמ"ש ז"ל שלא לסמוך על ממונו ובנינו רק לבטוח בהשי"ת. וכן תיבת ענני הכבוד הוא תיבה יתירה כענין העשירות שחוז' לגוף. (שפת אמת)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת הרא"ע זיע"א פרישת לך לך תשל"ג - ה'תשנ"א ל'דפוס ע"מ א.א.

כייסורים אבל אצל רבי עקיבא לא היה המושג של כאב ממסדרות ברזל.

כאשר הרגו את עשרה הרוגי מלכות שאלו את הרבש"ע הייתכן, והוא השיב "עוד קול אחד אשמע אחזיר את העולם לתוהו ובוהו". היינו, שהרבש"ע השיב: אם אתה, רבי עקיבא, הולך איתי, ומקבל את היסורים באהבה, מוטב, אז יהיה קיום לעולם, ואיך יהיה קיום לעולם? כאשר האנוש בעל הבחירה הגיע לאחדות גמורה, בבחינת "תוהו ובוהו" שקודם הבריאה, שהרי לשם כך בראתי את העולם. ובאם לאו, אם לא תקבלו את היסורים באהבה, בלי לשאול שאלות - היינו באמונה, אחזיר את העולם לתוהו ובוהו, כי אם העולם לא הגיע לתוהו ובוהו בבחינת אנוש, אחזיר את העולם לתוהו ובוהו שהיה קודם הבריאה, היות שאם העולם לא הגיע אל יעודו שלשמו נברא אין לו קיום. אם אין את ה"תוהו ובוהו" שלכם, צריך להחזיר את העולם לתוהו ובוהו שלי שהיה קודם הבריאה. וזה "יצאה נשמתו באחד", שהגיע לשלימות הביטול. וכמו בתוהו ובוהו שקודם הבריאה שהיה רק אחד, כך עבד רבי עקיבא לבטל אצלו את הבחירה לגמרי, והוא חי באמונה "שלולא ה' עוזרו לא היה יכול לו". ואפילו לאחר שניתנה לו הבחירה הרי "לולא ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי" - ומה שנשאר בבחירה היא בסופו של דבר רק "אליך זעקו" ואז "נמלטו". וזו היא כל העבודה שלנו, להגיע לבחינת "בהמות הייתי עמך", כמו בהמה עם בעליה והבן עם אמו. ולהגיע לכזו בחינה של מסדרות

בראשית ברא וכו' והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום, ורוח אלוקים מרחפת על פני המים, זאת אומרת שראשית בריאת העולם היתה התגלות השי"ת בבחינת תוהו ובוהו, ואח"כ נברא עולם הבחירה בכדי שהאדם בבחירתו יעבוד ויביא להתגלות הבורא בבחי' זו של תוהו ובוהו. וכל ימי חייו עליו לעמול ולהתקדם להגיע אל התכלית הזו. לשם כך עליו לחיות כל ימיו בביטול גמור, ואסור לו לשכוח אף רגע אחד ש"בהמות הייתי עמך". ואפילו נשימה אחת לא יפסיק מלהיות "כגמול עלי אמו".

דרך זו היא לכאורה קשה עד מאד. בחירה זה יסורים, כמו שאמר דוד המלך "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך", ובלי יסורים לא שייד להשיג את מציאות האין של האנוש, רק שאצל זה שמחפש את הבורא הייסורים שלו הם יסורי אהבה. באופן טבעי מנסה כל אדם לדחות מעליו את היסורים, אך זה שחי באהבת הבורא הוא רוצה את הייסורים, כמו רבי אליעזר ברבי שמעון שהיה קורא להם בואו אחי. וכמו שביקש דוד המלך "על זאת יתפלל כל חסיד לעת מצוא רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו" שהייסורים לא יבואו בשטף כדי שלא יתנתק ע"י הייסורים מהבחינה של כגמול עלי אמו. בדרך זו הגיע רבי עקיבא למסדרות של ברזל, מכיון שאצלו המסדרות של ברזל היו שעשועים, שלא הרגיש בהם שום כאב. שהוא היה כ"כ בעמקות וכ"כ מופשט ולא הרגיש את כאבי הגוף. רק אצלינו מצטייר מסדרות של ברזל

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

של ברזל. וזה שעובד על עצמו ונכנס עמוק בדרך העבודה הזו, יש לו כל הזמן פחד מן הסכנה שהוא שרוי בה, שלא יפרד מדבקות הבורא אפילו רגע אחד, ושלא יגיע למצב שהוא מרגיש כאב במסרקות הללו. וכמו שהרבש"ע כביכול לא מרגיש כאב, כי הוא יחיד בעולמו ומה שייד בכלל אצלו דבר כזה, כך צריך האדם לעבוד על עצמו ולהגיע לכזו התפשטות, שיהיה בטל ודבוק אל הרבש"ע - מה הקב"ה יחיד בעולמו אף הוא יחיד בעולמו. שזה ענין יצאה נשמתו באחד. וכמו שהרבש"ע הוא המציאות של הבריאה, כך הצדיק אמת שהוא צלם אלוהים שהגיע לבחינת "אחד" הוא מקיים את הבריאה. ובחינת "אחד" שאחר הבריאה היא נעלית לאין ערוך מבחינת "אחד" שקודם הבריאה, שקודם הבריאה עדיין לא היה גוף ולא בחירה, אמנם אחר שנברא עולם הבחירה והוא ביטל את הגוף ואת הבחירה, כלומר שמצא עצמו "חטאתי נגדי תמיד" והביא את הגוף לביטול ולבחינת "אחד", והעלה את הכל לאחד המיוחד - בחינה זו היא התגלות הבורא באופן נעלה ביותר, ולשם כך ברא את העולם.

תכלית הבריאה היא, שכולנו נגיע למציאות הזו של "מסרקות של ברזל" ו"יצאה נשמתו באחד". והכוונה בזה, שכאשר האדם עומד בבחירתו בתכלית הביטול והדבקות הוא שרוי בסכנה גדולה, והוא חי בפחד נורא שמא יהיה מציאות ועל ידי הסיפוק שיהיה לו הוא יתנתק מן הדבקות. הדבר הזה יכול לקרות מבלי שירגיש אפילו. ולכן הוא צריך לעבוד על עצמו שירגיש כל כך את הסכנה

עד שלא יוכל ליפול מן הדבקות. כי הטובע בים במערבולות של גלים סוערים שכוחותיו אוזלים הוא לא חושב על שום דבר ולא על שום סיפוק ממעשיו חוץ מדבקות במציל שמושיט לו יד שחייו תלויים בו. וכמו כן אדם שיודע שבכל רגע הוא עלול ליפול, והוא חסר אונים, והוא צריך מציל, הוא בדיוק כאותו טובע שכלו כוחותיו בים הסוער שאין לו שום דרך הצלה, ובאותו רגע הוא לא חושב על שום דבר רק להאחז במציל. הסכנה האיומה בה הוא שרוי מביאה אותו לביטול, ואז הוא נאחז בבורא שיציל אותו. וכשהאדם מגיע לכזו סכנה ואין אונים, אזי הוא בבחינת "יצאה נשמתו באחד", שכל כולו תלוי במציל, והוא חי רק עם המציל כמו הטובע בים. בחינה זו היא מסרקות של ברזל, שהוא נמצא בסכנה עצומה ובפחד נורא, וכאשר הוא נאחז במציל זו היא הדבקות עם המציל בבחינת "אחד".

נמצא אם כן שהפחד הזה גורם לו להיות בשלימות הדבקות, שלא יוכל להיות לו סיפוק, ואז הוא מגיע לשלימות כמו רבי עקיבא, שזה היה ענין המסרקות של ברזל שלו. שהרי רבי עקיבא לא הרגיש את המסרקות של ברזל כלל, רק לנו נראה שהיו לו יסורים, המסרקות של ברזל שלו היו הפחד הנורא שלא תתבטל הדבקות. רבי עקיבא היה בבחינת חוצב להבות אש והיה כמו טובע המפחד שלא יאבד את המציל, ולא הרגיש כלל את היסורים, וזה נקרא "יצאה נשמתו באחד".

המשך פנינים יקרים

ד' ימים שבין יום הכפורים לסוכות מיוחדים ומזומנים הם להכנת הנפש לחג. הכוונה בזה ממה שיש להכין צרכי מצוות החג יש מהצורך להכין הלבבות ולהכשירם שיהיו ראויים לקבל קדושה ושמחה המושפע מלעילא בימי החג הממשמשים ובאים. ואז ופניהם אל יחפרו (תהלים לד) מגדל האור המושפע מלעילא לתתא.

(מרבח חיים)

איתא בתיקוני זה"ק אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחית לעילא, כי היראה והאהבה הם כמו הכנפיים לעוף וכאשר תחסר גפה אחת לא תוכל לעוף למעלה בשום אופן כן יראה ואהבה (דהיינו דחילו ורחימו) הם הכנפיים של ידם יפרחו ויעלו למעלה כל התורה והמצוות.

אדם שהוא דבוק בהשי"ת הקב"ה בעצמו נאמר לו התורה ואינו צריך ליגע הרבה, וכן כשלומד מרב הגון התורה פרה ורבה אצלו וכששניהם צדיקים אז התורה פרה ורבה על אחת כמה וכמה. (בעש"ט)

התוה"ק בבריאתה נבראה רק בתערובת אותיות ובכל עת וזמן שנתהווה איזה ענין בעולם אז נצטרפו אלו האותיות תתהווה צירופי תיבות ונתהווה סיפור זה הענין כגון כשנתהווה בריאת העולם נתקרכו האותיות זה לזה, כי התוה"ק היא חכמת השי"ת ואין לה סוף. (בעש"ט)

והשענו תחת עץ וכו' ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב (בראשית יח). כל אחד מהאבות הקדושים זאת היתה מגמת עבודתם להעלות המלכות שמים אל המוחין עלאין שהם חב"ד, ועל ידי ישיבת הסוכה והאכילה שאוכלים בסוכה הצדיק מעלה המלכות שמים אל המוחין עלאין שחכמה ובינה הם תרין רעין דלא מתערערין וכו'.

בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות (ויקרא כג) יש לרמוז בזה כי הנה כבר אמרנו שבסוכות הוא התגלות החסדים והגבורות מתמתקין בשרשן ונמשכין על האומות כבימי צאתך מארץ מצרים. והנה תפלתנו בר"ה ויכון בחדס כסאך ותשב עליו באמת. שבאם הדין הוא בחדס או נקראת ישיבה משא"כ באם הדין הוא ח"ו ככעס אין זה ישיבה כביכול שבשעת הכעס אדם קם משיבתו... וזהו שאמרו בסוכות תשבו - חסד שהוא ישיבה.

תורת אמת היתה כפיהו ועולה לא נמצא בשפתיו (מלאכי ב) יש לומר אימרת תורת אמת היתה בפיו של תלמיד חכם האומר תורה לתלמידים כשעולה לא נמצא בשפתיו לשון שפתים, התלמידים השומעים ממנו כשעולה לא נמצא פיו וזהו תורת אמת. (דגל מחנה אפרים)

לפרש חבור סוף התורה בתחילתה ישראל בראשית איך כל אחד יתחיל ללמוד התורה והוא על דרך אם אין יראה אין חכמה (אבות ג) והנה ישראל אותיות ירא של לשון שלם כמו ירושלים היינו כשיהיה לו יראה שלם דהיינו יראה פנימית אזי הוא נעשה כלי לבחינת חכמה ויכנס בו בחינת בראשית היינו חכמה שהיא כל התורה כולה והמשכיל יבין. (דגל מחנה אפרים)

תורה צוה לנו משה מורשה וכו' (דברים לג, ד) למה נקרא שמה תורה? שמורה דרך לדורות איך יתנהג האדם כל ימי חייו ואין לך דבר אחד אפילו אות אחת שיצא לדבר אחר זולת לעבודת השי"ת כי לזה ניתנה וזה הדרך ילכו בה. (תורת המגיד מולאמשוב)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

